

A brachycephalikus kutyaajták tenyésztése állatjólleti szempontól

Gedur Boglárka Virág

Mezőgazdasági mérnöki BSc, nappali

Állattenyésztési Tudományok Intézet

Belső témavezető: Fazekas Natasa, egyetemi tanársegéd, ÁTTI

A brachycephalikus fajták népszerűsége az utóbbi évtizedekben nőtt meg ugrásszerűen világszerte. Hazánkban is a francia bulldog a legnépszerűbb kutyaajta, mind a törzskönyvezett állomány, mind a teljes kutyaajópuláció tekintetében.

A brachycephalikus kutyák egészségügyi problémái több, látó- légző- és emésztőszervet érintő tünetet jelentenek, ezen felül a szőrzet és a bőr is érintett lehet, valamint ezek a kutyák a hőgutára is hajlamosabbak.

61 mopsz és francia bulldog orrhosszát, marmagasságát és törzshosszát mértem meg mérőszalaggal és meghatároztam kondícióbírálati pontszámukat állatorvosi segítségével. Emellett rögzítettem az állatorvosi nyilvántartásban szereplő megbetegedéseiket, amiket kiegészítettem a vizsgálat idején megfigyelttel.

Azt vizsgáltam, hogy a kutyák alapvető sajátosságai, a tenyésztés szintje, valamint a testméreteik és az azokól képzett indexek milyen kapcsolatban állnak az egyes rendellenességek megjelenésével és gyakoriságával.

A vizsgált kutyák 28-28%-a egy-kettő, 23%-uk három, 18%-uk négy vagy öt elváltozással terhelt. A kísérőbetegségek a légző-, látó- és emésztőszervrendszert érintették, leggyakoribb a nehézlégzés (44%), az befelé forduló szemhéj vagy szempillák (21%), és a pigmentanyag elvándorlása a szaruhártyában (PK, 21%).

A brachycephalikus tünetek gyakoriságában sem a fajta, sem a kutya ivara és az ivartalanítás sem okoz különbséget. Az egyes betegségektől mentes és az azokat mutató kutyák életkora nem tér el jelentősen, viszont az életkor hatással van a csereszyeszem betegség és a savas hányás jelentkezésére.

A kék francia bulldogokban – ami egy hivatalosan el nem ismert színváltozat – gyakoribb az emésztőszervi rendellenességek jelentkezése, mint a fajta többi és a mopszok bármelyik színváltozatában. Az egyéb kísérőbetegségek (epilepszia, hőguta) is nagyobb gyakoriságúak az el nem ismert színváltozatú egyedekben.

Az emésztőszervi problémákat mutató kutyák testtömege nagyobb, mint az ettől menteseké (t próba, $p \leq 0,05$).

A kondícióbírálati pontszám szignifikáns hatással van mind a nehézlégzés, mind az összes légúti megbetegedés megjelenésére, valamint hat a szindrómával összefüggésbe hozható problémák számára is (ANOVA, $p \leq 0,05$).

Az entrópium és a nehézlégzés a rövidebb arcú kutyákban jellemző, az ezeket mutató kutyák orrháta szignifikánsan rövidebb, mint az ebben a tekintetben egészségeseké. Nem csak maga az orrhossz, hanem annak marmagassághoz és törzshosszhoz viszonyított aránya alapján is kimutatható ez az összefüggés, az utóbbi testméret indexszel a csereszyeszem betegség esetében is (t próba, $p \leq 0,05$). Az orrhossz-marmagasság index varianciaanalízis alapján is befolyásolja a szemet érintő elváltozások megjelenését.